

Motion till riksdagen 2024/25:1594

av **Dan Hovskär (KD)**

Inkludering av viss vård som utförs av optiker i högkostnadsskyddet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att inkludera viss vård utförd av optiker i högkostnadsskyddet för öppenvård och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Optiker spelar en avgörande roll inom hälso- och sjukvården genom att upptäcka och diagnostisera synproblem. Idag är optikers arbete främst inriktat på synundersökningar och korrigeringar genom glasögon eller kontaktlinser, men deras kompetens sträcker sig långt utöver dessa områden.

Sedan årsskiftet finns en ny föreskrift från Socialstyrelsen som ger optiker större möjligheter att bidra som en första linjens vårdgivare inom ögonsjukvård. Detta ligger i linje med SKR:s riktlinjer för exempelvis glaukom, där optiker kan följa patienter och screena personer med ärftlighet, i stället för att dessa skickas direkt till ögonläkare. Detta skulle minska ögonläkarnas arbetsbörda och förbättra tillgängligheten för patienterna.

Ett nytt arbetssätt skulle bidra med många fördelar för patienten gällande exempelvis ökad tillgänglighet, och för sjukvårdssystemet i form av minskad arbetsbörda.

Idag finns det högkostnadsskydd för öppenvård, läkemedel och sjukresor, men den vård genom rutinundersökning för patienter med glaukom, katarakt och diabetes som optiker skulle kunna utföra är undantagen från detta. Dessa besök kan i högre utsträckning utföras av optiker, men ersätts inte av regionerna eftersom de inte ingår i högkostnadsskyddet.

Optiker i Sverige är en underutnyttjad resurs inom vården. Att optikerbesök inte omfattas av högkostnadsskydd riskerar att skapa ojämlig vård, särskilt för äldre med begränsade ekonomiska resurser. Genom att införa kostnadstäckning och ge optiker en större roll kan de avlasta den överbelastade ögonsjukvården. De långa vårdköerna inom ögonsjukvården påverkar idag patienternas hälsa negativt. Utan högkostnadsskydd tvingas många vänta i dessa köer, vilket ökar risken för att sjukdomar förvärras, eller bekosta uppföljning själva för att snabbare få vård. Detta skapar ett ojämnt vårdssystem.

Om optiker fick hantera enklare diagnoser och behandlingar skulle ögonsjukvården kunna fokusera på mer komplexa fall, vilket skulle minska väntetiderna samt ge snabbare vård till patienter med allvarliga ögonsjukdomar. Genom att låta optiker följa patienter med kroniska ögonsjukdomar som glaukom, katarakt och diabetes skulle fler kunna få vård lokalt, vilket minskar behovet av att resa långa sträckor och förbättrar vårdtillgången i hela landet. Ett utökat högkostnadsskydd skulle därmed göra vården mer tillgänglig och skapa förutsättningar för förbättrad ögonhälsa för hela befolkningen.

Dan Hovskär (KD)